



УДК 72.01

ПОНЯТТЯ АРТ-ПРОСТОРУ ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКА

АБИЗОВ Вадим, ЧВЕРКАЛЮК Катерина
Київський національний університет технологій і дизайну, Київ, Україна
vaddimm77@gmail.com; katacverkaluk@gmail.com

У дослідженні розглядається поняття арт-просторів, проводиться аналіз літературних джерел, що дають визначення терміну «арт-простір» та формулюється його нове визначення. Визначаються види та основні функції креативних просторів.

Ключові слова: арт-простір, креативний простір, мистецтво, багатофункціональний простір.

ВСТУП

Актуальність вивчення креативних просторів полягає у тому, що наразі у населення прослідковується великий творчий потенціал, який необхідно розвивати. При цьому існує достатня кількість пустих та не функціонуючих територій, сприятливих для формування арт-просторів. Дане направлення в Україні тільки набуває розвитку, а поняття арт-простору не є повністю дослідженим всупереч тому, що створення креативних просторів набирає все більшої актуальності.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Основним завданням є аналіз наукових і літературних джерел за темою дослідження та на його основі визначення поняття арт-простору, Актуальним також є виявлення видів та основних функцій креативних просторів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

У статті О. Лещенко «Створення креативних громадських просторів як інструмент відродження регресивних міст і регіонів» проаналізовано історичний поступ досліджень із урбаністики від початку XIX ст. дотепер. Визначено, що сучасні дослідники з урбаністики зосереджують коло своїх наукових інтересів на новому явищі в розвитку цивілізації – «гіпермістах». Автором визначено наступне поняття арт-простору: «креативний простір – це мікросередовище, яке відповідає вимогам і запитам активної частини суспільства, здатної до генерування креативного мислення. Фактично креативний простір – це форма (архітектурна, інфраструктурна), здатна дати можливість креативним людям наповнити себе змістом, у якому продукуються креативні ідеї, стартапи, продукти» [1].

Однак, наприклад, І. Яковець та В. Овчаренко у роботі «Арт-простір у контексті формування креативного простору міст» дають таке визначення поняттю: «Арт-простір – колишні промислові простори з їх величезними площами і високими стелями, що використовують не тільки для житла, але і для організації багатофункціональних культурних центрів з виставковими залами, кафе, ресторанами, офісами, концертними майданчиками» [2].



У статті М. Карп'як «Формування креативних просторів та їх значення для економічного розвитку регіону в умовах децентралізації влади» опрацьовано явище креативного простору, розкрито фактори формування креативних просторів в Україні та світі. Також автором публікації встановлено напрями стимулювання розвитку креативних індустрій в Україні регіональними та місцевим органам влади в контексті сьогоденної реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади в Україні. Дано визначення поняття креативного простору: «Креативний простір – це багатофункціональний майданчик для підприємців, організацій та окремих індивідів, які працюють віддалено, найчастіше із замовниками послуг з інших країн» [3].

Поняття «арт-простір» складається з двох частин: «арт» та «простір». Іншомовне слово «арт» перекладається з англійської мови як мистецтво, творчість, майстерність. «Простір» означає протяжність, вмістилище, в якому розташовані предмети і відбуваються події.

Виходячи з проаналізованих джерел, можна сформувати наступне визначення цьому поняттю: «Арт-простір – це спеціально-облаштовані приміщення, будинки, споруди, майданчики, території, простори, які призначені та облаштовані для дозвілля, відпочинку та творчої праці людей будь-якого віку та соціального рівня з метою розвитку власних творчих навичок, а також можливістю самовираження та спілкування з однодумцями».

Основне призначення креативного простору — надання майданчиків діяльності представникам творчих професій, чисельність яких у постіндустріальному суспільстві постійно зростає. Креативні простори можуть займатися трансляцією та популяризацією створених на їх території продуктів та послуг.

Такі простори можуть створюватися у не функціонуючих промислових, громадських спорудах, офісних центрах та колишніх заводах. Також часто подібні арт-простори формують у бібліотеках. Це відносно новий напрямок діяльності, метою якого є залучення молодих та креативних людей. Дані заклади можуть функціонувати як музеї, галереї, бібліотеки, майстерні, зали для лекцій та все це об'єднане разом створює багатофункціональне середовище.

Виділяють наступні види творчих просторів:

- Коворкінг – це така організація праці, коли люди з різним типом зайнятості взаємодіють в одному місці.
- Арт-центр – це функціональний громадський центр, який покликаний заохочувати мистецтва та пропонувати різні послуги.
- Арт-квартал - це частина міста, орієнтована відповідно до наступних критеріїв: відносна компактність розміщення та пішохідна доступність всіх об'єктів, що забезпечують різноманітне та насичене подіями проведення часу. Він має бути комфортним, естетичним та автентичним місцем, де приємно та цікаво проводити час. Представникам творчих індустрій арт-квартали надають можливість працювати, експонувати та продавати результати своєї праці.
- Креативні хаби — відносно нове явище. Це місця, що дозволяють представникам різних креативних індустрій колаборувати, користуватись



спільним обладнанням, винаймати офіси чи студії, і найголовніше – формувати професійні спільноти, створювати нові спільні продукти [4].

Основні функції креативних просторів:

- Організація середовища для дозвілля та творчості;
- Створення інноваційного середовища;
- Благоустрій занедбаних міських територій;
- Підвищення туристичної привабливості міста;
- Розвиток ринку ідей для стартапів.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши наукові джерела та можливості формування арт-просторів можна зробити висновки, що створення креативних просторів може покращити соціально-економічну ситуацію країни та вивести цю індустрію на новий рівень. Загалом сучасний креативний простір може мати безліч форм та проявів, адже його створюють, як правило, творчі особи. Креативні простори дозволяють оцінити актуальні соціально-економічні процеси, що відбуваються у суспільстві. Сектор креативних просторів має безліч характеристик, які легко вписуються в структуру глобалізаційних взаємозв'язків, що формуються між країнами, регіонами і містами. В той же час вони можуть сприяти розвитку соціально-культурних ідентичностей. Креативні простори описують зміни, що відбуваються нині у культурі, економіці, містах та інтелектуальних пошуках.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лещенко О. В. Створення креативних громадських просторів як інструмент відродження регресивних міст і регіонів. *Вчені записки таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. Том 32 (71) № 1. 2021. С. 65-75. URL: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2021.1/13>
2. Яковець І. О., Овчаренко В. Ю. Арт-простір у контексті формування креативного простору міст. *Культурно-мистецькі аспекти в сучасній картині світу*. 2019. 202 с.
3. Карп'як М. О. Формування креативних просторів та їх значення для економічного розвитку регіону в умовах децентралізації влади. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. Вип. № 3. С. 139-142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2017_3_31
4. Місця, де народжуються ідеї. URL: <https://theukrainians.org/mista-ideyii/>

ABYZOV V., CHVERKALIUK K.

THE CONCEPT OF ART SPACE AND ITS CHARACTERISTICS

Annotation: *The study considers the concept of art spaces and analyzes the literature that defines the term "Art Space" and formulates a new definition. The types and main functions of creative spaces are determined.*

Key words: *art space, creative space, art, multifunctional space.*